

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se inapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Biserica nedreptățită.

La 20 August a. c. „Renașterea” oficiosul sf. Episcopii din Cluj a publicat un articol de fond intitulat „o teorie de proprietate greșită în raport cu biserica”. Judicios, articolul arată cum localurile fostelor școli confesionale, întâi închiriate, mai apoi ocupate formal de organele școlare de stat — ni-au fost sustrate fără temei juridic. Ca și localurile așa și pământele ce formau dotațiunea învățătorului confesional, ni-au fost luate rând pe rând, ba uneori cu metode de natură să te pună serios pe gânduri...

Cred că servesc nu atât prestigiul Bisericii noastre, ci mai de grabă pe aceia cari află nimerit să-l atingă serios, dacă ilustrez cu un exemplu concret maniera întrebuintată pentru deposedarea noastră de un bun al Bisericii. Un bun, al unei Biserici care prin școală a veghiat să nu ni se fure limba, să nu ni se pervertească sufletul; ne-a învățat să iubim neamul românesc și să ne jertfim pentru el, să credem într'un ideal, idealul râvnit de toți: România-mare și liberă!

In comuna J. în nemijlocita apropiere a bisericii — dovada înfrățirii lor — este o școală. Întâi a fost școală confesională. A venit apoi un învățător, om al stăpânirii, și școala a devenit comunală. Astăzi școala este de stat.

Din vremea când școala a fost confesională, ba mai înainte de aceasta biserica avea un complex de pământ, pe care i-a destinat învățătorului confesional drept salariu — căci pe vremea aceea statul unguresc nu plătia pe învățătorii români confesionali.

Pământul acesta este înscris în cartea fonduară ca „fond școlar greco-oriental”. Proprietarul, parohia îi dăduse adecă menirea ca să alimenteze fondul școlar confesional: întregirea salariului învățătoresc.

Învățătorii în trecut, cei confesionali și cei

comunali deopotrivă purtau pe sate strana din biserică. Adecă îndeplineau funcția de cântăreți bisericești. In „concurse”-le pe baza cărora se alegeau, desigur figura și pământul dat de biserică drept întregire de salariu, și în schimb se prevedea îndatorirea învățătorului la purtarea stranei.

Învățătorii comunali din comuna noastră, de bine de rău purtau și strana în biserica din sat. Folosiau deci pământul care se numea *pământ cantoral* (cu deosebire de când învățătorii erau *comunali*, pământul cantoral le revenia după serviciile lor cantorale).

Învățătorul actual a condus strana și deci a folosit pământul. Până acum un an. Și atunci învățătorul renunțând la cantorat arendează pământul dar ne asigură prietenește că banii stau la dispoziția... cui vor rândui cei mai mari, adecă sau se dau bisericii ca să-și plătească un cantor, sau se vor da organelor școlare, dacă va fi cazul. Deci toate bune și frumoase. Până aci. Căci iată urmarea: „Direcțiunea școlii primare din J: On. Ministeriu al Ed. Naționale — Contenciosul cu No... ne comunică avizul de mai jos: Prin prezenta vă facem cunoscut că am cerut Judecătoriei mixte... intabularea „Fondului școlar greco-oriental” pe numele Statului Român — Administrația Casei Școalelor și Culturii Poporului. In consecință, nu veți preda bisericii nici o arendă și nici un ban”.

De ce ar mai fi nevoie de comentariu? De ce să ne mirăm că într'un sat unde erau odinioară două școli: ortodoxă și unită, s'a sechestrat pentru învățământ doar școala ortodoxă, și când preotul ocupând *locuința* disponibilă din școală, *casa bisericii*, au venit să-i închidă curtea, iar ca încoronare — primpretorul plasei asigură organele școlare că la nevoie îl va da pe preot afară din casă!?

A ajuns Biserica noastră iar cenușotcă, sau mai rău?

Un preot unit din Craiova.

(Continuare)

În Ardeal sunt mari certuri între cele două Biserici, ceea ce strică și Bisericii în genere și neamului nostru. Preoții uniți fac mare caz de naționalism, ceea ce este o minciună. Acum doi ani — după cum mi-aduc aminte — Biserica ortodoxă a voit să intre în posesia unei Biserici zidită de Petru Rareș, intrată în stăpânirea Rutenilor uniți. Cine credeți că a sărit în apărarea Rutenilor uniți? Episcopul unit Rusu dela Baia Mare. Cu toată pledoaria d-lor Iorga și Iamandi, ministru de Culte pe atunci, Episcopul Rusu nu s'a lăsat și a amenințat că va da statul în judecată. Aceasta s'a întâmplat în ultima sesiune a parlamentului democratic.

— Când s'a întemeiat episcopia ortodoxă din Maramureș, Blajul prin foaia „Unirea“, a socotit aceasta ca o crimă națională, cu urmări grave.

Dela înființarea acestei episcopii până acum, nu văd nicio urmare rea pentru statul român.

Că acești uniți au ceva nemărturisit în purtarea lor, să povestesc ceva din timpul războiului.

Eram mobilizat la reg. 10. Vânători în campania din Transilvania, cu care ocazie am constatat un fapt, curios pentru mine și ofițerii regimentului:

În bucnind revoluția bolșevică în Ungaria, preoții ortodocși, persecutați fiind de bolșevici, erau fugiți în pădure și reveneau după trecerea armatei române, pe când cei uniți erau acasă. Părintele Bolboacă, preot unit la Baia de Criș, era la coarnele plugului; alt preot unit era primar, altul la poștă; aceasta pe linia urmată de regimentul meu. Ne-am întrebat, de ce preoții ortodocși erau fugiți, iar cei uniți erau acasă?

O fi fost oare numai o întâmplare?

O unire a ortodocșilor și uniților trebuie să se facă.

Intr'o seară de iarnă, pe strada Unirii în Craiova, m'am întâlnit cu d-l Dr. Albu, ardelean dela Cluj, stabilit în Craiova, unit, o persoană care își mărturisește întotdeauna credința în Dumnezeu și iată ce mi-a spus în convorbirea avută cu acea ocazie: „Intr'o sută de ani, ortodocșii și uniții trebuie să se unească: ori uniții să vie la ortodoxie ori ortodocșii să se unească cu Roma, căci neamul românesc nu mai poate suporta certurile confesionale“.

Cu această ocazie d-sa a calificat urît pe Părintele Stanciu din cauza felului său de a se purta, chiar cu uniții.

Părintele Stanciu este timpul propagandistului

fără scrupule. Îl vezi mergând pe stradă cu pașii mari, cu pălăria puțin pe ceafă, cu ochelarii în dosul cărora se ascund niște ochi a căror mișcare și preocupare nu se vede. La sărbătorile naționale este nelipsit, ca reprezentant al cultului unit, vorbind cu o voce stinsă, voce de om sfârșit. Nu râde, rânjește numai: oamenii care nu rād sunt otrăviți sufletește. Nu se poate bucura de frumusețea vieții, căci gândurile negre de propagandist îl mistue și fiindcă nu-i reușesc, corpul lui slăbește.

Când a venit în Craiova, prima lui grijă a fost să facă vizite preoților ortodocși. Un gest foarte frumos, pornit însă nu din sinceritatea și bucuria de a vedea preoți români din vechiul regat, ci cu gândul de propagandist, cași cum un preot ortodox ar trece cu ușurință la catolicism ca el.

În casa mea a început să discute lucruri frământate de mii de ani: primat papal, celibatul preoților, susținând cu tărie posibilitatea abstenenței. La replica mea, că abstenența este o stare corporală greu de menținut, Sf.-Sa mi-a răspuns că uniții primesc o educație specială în acest sens. I-am citat din ziarul „Universul“, fapte care arată că educația de care vorbește Păr. Stanciu nu este așa de eficace în chestia abstenenței. Mai trebuie temperament, chemare de sus, ca să nu se întâmple fapte ca cele petrecute la o mănăstire catolică din Germania.

Păr. Stanciu vorbește de abstenență, cași cum s'ar fi coborât în Patagonia, cași cum preoții ortodocși nu știu ce este abstenența, posibilitatea ei de înfăptuire și tentațiile la care este supus cel ce o practică.

Eu am citit de mult o carte „Le Confessionnal“ de un „ex-vicaire“ în care acel vicar mărturisește fulgerile ce-i treceau prin corp, atunci când ascuns în confesional simțea apropierea unei teme după foșnetul rochiei sau emanațiile parfumului.

Dacă am reciti istoria Bisericii apusene, am vedea că tocmai lipsa de abstenență a adus reforma lui Luther și alte nenorociri asupra ei.

Dr. A. Carell în cartea sa „L'homme c'est inconnu“ spune că oamenii de mari creațiuni produc în epoce de abstenență opere nemuritoare, lucru care se explică prin sublimarea (transformarea) energiei corporale, în cea spirituală. Până acum văd că Părintele Stanciu, care se laudă cu abstenența, n'a produs nimic de seamă. În ce i s'a transformat energia corporală adunată prin abstenență? În goana după prozeții?

Intr'o revistă medicală din București scria un doctor în medicină că unele persoane abstinente se îmbolnăvesc de intoxicație celibatară;

doctrina freudistă vorbește de turburările fiziologice și psihice produse de abstenența îndelungată.

Păr. Stanciu să ia aminte că abstenența este foarte buclucașe, la persoanele fără chemare pentru ea. Ce rost are propaganda religioasă a Părintelui Stanciu pe lângă servitoare.

Dăm o declarație:

„Subsemnatul . . . din Craiova declar prin prezenta că ducându-mă în casa d-lui inginer N. domiciliat în str. C. Craiova, în discuțiunile ce am avut cu dânsul mi-a spus că preotul unit Stanciu frecventează regulat camera servitoarei d-sale, cu care stă de vorbă 2—3 ore, iar doamna nu poate merge la bucătărie, jenându-se de prezența preotului Stanciu. Acest lucru s'a repetat în atâtea rânduri încât discutau, d-l inginer și d-na, dacă nu ar fi cazul ca să atragă atențiunea servitoarei pentru ca să înceteze aceste vizite, care incomodează.

Pentru care dau prezenta“ 1).

Servitoarea mea ducându-se odată pela niște prietene a găsit acolo pe Păr. Stanciu, care le-a vorbit de superioritatea Bisericii catolice prin aceia că nu admite divoțul, căsătoria preoților etc., ca și cum ridicarea nivelului moral al unei servitoare stă în acest lucru.

— Păr. Stanciu este un om nepolitic. Ce însemnează îndrăzneala acestui preot că în atacurile sale din „Unirea“ dela Blaj provoacă la discuțiune dogmatică pe P. S. Irineu Episcopul Râmnicului! Eu nu mi-aș permite niciodată să provoc la discuție dogmatică pe I. P. S. Mitropolitul unit dela Blaj, sau pe cel catolic dela București.

Chiar când discută cu sectanții, aduce în vorbire aceleași idei: primat papal, celibat. . . Ce bine ar fi dacă Păr. Stanciu ar fi ceva mai serios și și-ar cheltui întreaga sa energie adunată prin abstenență spre a aduce înapoi pe sectanți chiar în staulul Bisericii unite, nu să facă prozelitism printre ortodocși.

Protestantismul sub toate tormeile lui ateismul, materialismul, bolșevismul sunt marile primejdii ale Bisericii și omenirii. Cu combaterea acestora ar trebui să se ocupe Păr. Stanciu, cu moralizarea adeptilor Bisericii sale, și ar primi din partea noastră cuvinte de admirație, deși Sf.-Sa face parte din strana stângă.

Biserica Catolică primește lovituri puternice și multe, lucru care ne îndurerează și pe noi ortodocșii, căci în principiu, este acelaș trup al lui Hristos care suferă. În Spania era să fie desființată: în Germania este persecutată; Cardi-

nalului Initzer dela Viena i se sparg geamurile și i se asvârl ouă clocite în cap; la Danzig feligia este scoasă din școala primară spre a se micșora influența clerului catolic. În loc să caute o apropiere de Biserica ortodoxă, caută și acum ca și altădată să o îngenunche. Biserica română vorbește de o unire cu biserica engleză — protestantă, în loc să vorbească cu sora ei dela Roma, Teologii noștri în loc să studieze la Roma, studiază la facultățile protestante, ceea ce este pentru ortodoxie o mare pierdere. Dece? Din cauza lipsei de înțelegere și dragoste a Bisericii romane față de cea Ortodoxă, lucru care a dat naștere urei de veacuri între aceste două surori. Cât de puternică ar fi Biserica creștină dacă în fața primejdiilor de tot felul s'ar găsi unită. Biserica catolică nu înțelege acest lucru.

Proba cea mai evidentă este Biserica unită, care caută să facă prozelitism prin instrumente de calitate Păr. Stanciu.

Îată de ce ne ocupăm de Păr. Stanciu. L-am răbdat, dar l-am urmărit. Vom aduce acest lucru la cunoștința forurilor superioare spre a trimite la urma lui pe acest semănător de vrajbă între fiii aceluiaș neam.

„Renașterea“

Pr. C. Zamfirescu.

Din scrierile Părintelui Irineu.

De: Pr. Ioan Nicorescu.

(Continuare)

După depărtarea lor 1) însă a trimis în scris Marcu, învățăcelul și tâlmaciul lui Petru, ceea ce Petru vestise. Dar și Luca, însoțitorul lui Pavel, a adunat într'o carte Evangelia vestită de Pavel. Atunci a scris și Ioan, învățăcelul Domnului, care se culcase pe pieptul Lui, Evangelia sa, pecând zăbovea în Efes. (Adv. haer. III. c. 1). „Nu sunt nici mai multe, nici mai puține Evangelii. Pentru că la noi sunt patru părți ale lumii și patru vânturi capitale și biserica răspândită peste tot pământul, stâlpii și temeliele tari și

1) *Μετὰ δὲ τῆν τοῦτων ἔξοδον.* „Ἐξοδος = excessus „a trece în altă viață, moarte“, nu înseamnă aici aceasta, pentru că a) după Papia și Clement din Alexandria, Marcu a scris Evanghelia sa, la cererea creștinilor romani, pecând absența Petru din Roma pe timpul împăratului Claudiu (Eusebiu II. 14. 15.), așadar între anii 42 și 45. d. II; b) această socotință privitoare la timp și indemn despre compunerea Evangheliei lui Marcu au adoptat-o și întărit-o și Origen (Eusebiu VI. 25.), Eusebiu, Epifan (haeres. 51), Ieronim (de vir. ill. c. 8.) și părinții următori; c) Marcu scris Evanghelia sa după Eusebiu, Epifan și Ieronim, mai înainte de ce-l trimisese Petru la Egipt. Înființarea bisericii din Alexandria, cade cu mulți ani mai înainte de moarte martirică al lui Petru; d) după Eusebiu Marcu nici nu l-a ajuns în viață pe Petru (Eusebiu II. 24.); e) Irineu s'ar contrazice cu învățătorul său Papia, la care se provoacă deoarece Eusebiu dovedește apriat, Papia simțite, cu privire la urzirea Evangheliei lui Marcu cu Clement alexandrinul (Eusebiu II 15.). Cuvântul ἔξοδος e de a se înțelege după Irineu și Papia, cu „mânecare“ „plecare“ și după cele de sus despre Petru singur.

1) La nevoe dăm și nume.

sufлера viefii (*πνεῦμα ζωής*) bisericii este Evangelia, deci a măsurat ea să aibe 4 stâlpi, cari din fiecare parte să sufle neputreziciunea și să vizeze pe oameni". (Ad. haer. III. c. 11 v. 8).

Atât de mare e în privința aceasta tăria Evangheliei, că și ereticii o certifică, începând fiecare dintrânsii cu aceasta spre a-și putea motiva învățătura lor.

2. Certificatele sale despre Tradițiune și Biserică

a) Ereticii încontra Scripturii și Tradițiunii.

Dacă dânșii s'au convins din Scriptură de ce ridică invinuirii asupra Scripturii, ca fiind aceasta neadevărată și fără autoritate (și ei fac aceasta) atât pentru că (sfintele Scripturi) conțin diferite sentințe și pentru că aceia cari nu cunosc Tradiția nu pot cunoaște adevărul dela dânșii. (L. c. III c. 2 v. 1). „Să le documentăm noi cu Tradiția, care provine dela Apostoli și s'a păstrat în Biserică prin succesiunea episcopilor; să opun apoi Tradiției, zicând, că dânșii sunt nu numai mai înțelepți decât episcopii, dar și decât apostolii și că ei ar fi aflat curatul adevăr". (L. c. n. 2).

b) Tradițiunea e mai veche decât Scriptura și e în posesiunea Bisericii.

„Tradiția apostolică e cunoscută și vestită în toată lumea, se găsește în fiecare biserică, ca să fie cunoscută de toți, cari adevă voiesc să vadă adevărul și noi știm pe toți cei instituți episcopi de către Apostoli, ai căror următori au ajuns până la noi cari nicicând n'au învățat ori cunoscut, precum aceștia (ereticii) aiurea vorbesc. Următorilor episcopilor, le-au încredințat Apostolii Biserică, propria lor diregătorie de a învăța". (L. c. c. 3 v. 1).

c) Prin succesiunea apostolică s'a păstrat Tradiția apostolică și lătit mai departe.

„De episcopii, cari sunt în Biserică, de aceia trebuie să ascultăm, pentru că sunt succesorii Apostolilor, precum au arătat, cari, ca și următori în episcopat au primit după voia Tatălui harul adevărului²⁾“. Despre ceilalți, cari ca succesorii dela început, au fost respinși și locul lor de întrunire trebuie considerat ca suspect, fie acela ca eretic, ori învățătura eterodoxă, ori schismatic, ori trufaș, ori bărbați semeți, ori în fine ipocriți, cari o fac din poftă de câștig și pentru multă mărire. Toți aceștia au căzut dela adevăr". (L. c.).

²⁾ Quapropter eis, qui in ecclesia sunt presbyteris obaudire oportet, his, qui successionein habent ab apostolis, qui cum episcopatus successionem charisma veritatis certum secundum beneplacitum Patris acceperunt. IV. c. 26. n. 2.

d) Trebuie să ne ținem de învățătura Bisericii.

Când dovada e atât de mare, atunci nu mai trebuie căutat adevărul altunde, adevărul pe care foarte ușor ni-l poate da Biserică, în care Apostolii au de positat, ca într'un bogat deposit îmbelșugat, tot ce se referă la adevăr: ca tot omul, care numai vrea să scoată dintrânsul beutura vieții³⁾.

(Urmează)

Pelerinajul dela sf. mânăstire Pârneaora.

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit ca, în urma unui apel lansat în ziarul „Nădejdea" încă în anul 1933 să înființăm pelerinajul românesc și în Banatul-Jugoslav. Spuneam atunci: „Văzând cum an de an românii noștri, dornici de a se apropia cât mai mult de tot ceea ce este dumnezeesc, iau parte la diferite pelerinaje străine, întreprinse de maghiari (catolici), ori sârbi, dar mai ales văzând mărturisirea acestora ca: „nu înțeleg din slujbele lor nimica", prin prezenta se aduce la cunoștință că începând cu anul acesta în fiecare an pe ziua de 14 Septembrie „Ziua Crucii" se va face pelerinaj la fosta Mânăstire din Srediștea mică (Pârneaora)".

Că o astfel de manifestare creștinească și românească a fost ceva absolut necesar mai ales aici la noi, în țară străină, o dovedesc eclatant rapoartele publicate în ziare, dar și faptul că la câțiva ani după aceea, în urma însuflețirii păstorilor sufletești din comuna Seleuș, se înființează și al doilea pelerinaj la un isvor din marginea acelei comune.

La ambele pelerinaje iau parte o mulțime de creștini în frunte cu păstorii lor, cari își înțeleg misiunea. În fiecare an am luat parte la aceste pelerinaje și imi dau perfect de bine seama ce mulțumire și alinare sufletească se aduce pelerinilor prin astfel de manifestări ale credinței străbune.

Anul acesta, la pelerinajul dela mânăstire, așa putea zice că, numai delegații comunelor noastre au luat parte, fiindcă nu am văzut mulțimea cu care eram obicinuit, din anii precedenți. La aceasta au contribuit stările nenormale prin care trecem, în urma războiului iscat, dar mai ales în urma concentrărilor ce se fac, cât și îngrijorărilor ce decurg din acestea.

Duhovnicii, veniți cu aceeași dragoste din trecut și de data aceasta au căutat să fie la datorie.

³⁾ Cum apostoli, quasi in depositarium dives, plenissime in eam contulerunt omnia, quae sint veritatis: uti omnis quicumque velit sumat ex ea potum vitae. III. c. 4 n. 1.

Anul acesta am avut deosebita bucurie de a avea în mijlocul nostru pe neobositul protopop Prea On. Ioan Geția, care, în urma activității sale atât de pilduitoare, a ținut să ne cunoască și din punctul acesta de vedere.

Nu mică ne-a fost bucuria când, în spre seara zilei de 13 Septembrie, după oboseala cauzată de cei peste 40 Km. făcuți, ajungând la mănăstire cu pelerinii din „pustă“, încă de departe am putut zări pelerinii deja ajunși ieșindu-ne întru întâmpinare în frunte cu Prea On. protopop și ceilalți frați. Se oficiază sfânta slujbă a înserării, după care subsemnatul rostește câteva cuvinte referitoare la pelerinaj și foloasele ce decurg de pe urma astorfel de rugăciuni. Scopul principal al pelerinilor să fie: împăcarea cu Dumnezeu, împăcarea care, numai prin mărturisirea sinceră și împărtășirea vrednică cu sf. Taine o poate aduce. „Socotiți, de vreme ce ați venit la doftor să nu vă reîntoarceți nevindecați“.

Se anunță apoi programul sfintelor slujbe de noapte și a mărturisirilor. La ora 4 dimineața se începe slujba mănecării, după care urmează sf. Taină a maslului asupra bolnavilor.

La sf. liturghie, mănăstirea arhiplină cu pelerinii sosiți și în cursul dimineții, au avut ocazia foarte rară de a asculta magistrala predică ocazională rostită cu atât căldură și dar de către protopopul Ioan Geția, încât și cele mai împietrite inimi au trebuit să se lase biruite de „Cuvântul adevărului“ și prin lacrimi să-și manifesteze pocăința.

Viața religioasă, adusă în raport cu viața trăită astăzi de „lume“; urmările păcatului între popoare, războaie, răscoale, peste tot numai turburări; nucleul de cauze, familia, unde creștem copiii fără cruce, fără Dumnezeu; toate acestea nu s'au putut mai frumos și înfrăuritor prezenta înaintea ochilor sufletești ai auditorilor. „Omul, numai când se află pe patul morții și în pericol știe de „Doamne“ „Doamne“. Vorbind despre grozăviile se întreabă, unde sunt supraviețuitorii războiului mondial, cari, pe diferite fronturi numai pocăință și îndreptare au făgăduit lui Dumnezeu, numai să ajungă acasă iarăși la ai săi? Unde sunt aceia, cari, în războiul trecut cam astfel s'au rugat: „Doamne, du-mă acasă iarăși la ai mei și făgăduiesc că regulat voi merge la biserică, mă voi face om bun și de treabă... Unde sunt astăzi acești oameni?? „Să nu ne mirăm deci că, în urma astorfel de făgăduințe mincinoase suntem iarăși amenințați cu grozăviile altui războiu!“

Urmează împărtășirea cu sf. Taine a celor învredniciți, iar îndată după masă grupuri-grupuri de pelerini se reîntorc iarăși la vetrele lor, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate.

Mărturisesc sincer că și acum trăiesc clipele acelea înălțătoare de suflet pe cari le-am trăit la mănăstire...

Păr. Lazăr Cârdu.

In amintirea preotului Ioan Grozavescu.

Dacă din șirul oamenilor de bine dintr'un sat este răpit de moarte un om în plinătatea puterilor sale, este plâns de obștea întreagă, varsă lacrimi după el dela copiii de școală până la cel mai încărunit moșneag. Se întorc cu toții din cimitir îngrijorați, șoptind cuvinte de părere de rău. Oare dacă din șirul preoților noștri pleacă repede, aproape neobservat, fără să zacă pe patul durerilor un om de talia preotului Ioan Grozavescu, ce gol a rămas în sufletul parohienilor săi din Cornereva, și ce gol lasă în șirul preoților din mijlocul cărora a plecat fără să le șoptească ceva de apropiatul drum pe care avea așa de grab să plece. În frunțașă comună unde a păstorit ani îndelungați va rămâne ca un exemplu generațiilor ce vin de puterea de unire ce a domnit între frunțașii așezați acolo spre binele tuturor, spre desbinare, ură și neînțelegere, prin care tot pătura de jos suferă. Autoritatea celui dispărut, cinstea deosebită a lui a știut netezi calea buneînțelegeri pentru care va trăi în amintirea pastoriților săi. A dorit să se odihnească în cimitirul satului lângă atâți frunțași plecați înaintea lui pe cari și el i-a plâns la timpul său; a dorit să audă zgomotul apei cristaline ce coboară din munți, să asculte primăvara ciripitul pasărilor și dangătul clopotelor turmelor de oi, ocupația de căpetenie a Cornerevițenilor. — Dea Dumnezeu ca locul părintelui Ioan să-l ocupe un fiu devotat al bisericii, un suflet înțelegător al vremurilor cari cer unire, pace și frație. Armonia de odinioară să dăinuiască și de aci înainte spre binele comunei și al țării.

Părintele Ioan nu a avut școli înainte, dar a fost oțelit în școala omeniei, în școala unei credințe neșovăitoare în menirea bisericii și a slujitorilor ei în mijlocul poporului nostru.

În fața mormântului închis trebuie să ne plecăm fruntea cu umilință, căci după cuvintele

tui Ovidiu: Nici valul ce s'a dus nu-l poți chema înapoi, nici ceasul ce-a trecut nu-l mai poți întoarce. În numele preoților tractului mă fac tălmăcitorul unanimei păreri de rău pentru pierderea lui spre consolarea îndureratei Doamne preotese și a Familiei.

Dumnezeu să-l așeze în ceata aleșilor săi!

Nicolae Văleanu
preot.

Dr. Petru Rezuș: Dezvoltarea Dogmatică. Cernăuți 1938

D-l prof. Dr. Petru Rezuș, în 144 pagini ne dă un amplu studiu dogmatic, cu o bibliografie bogată, utilizate în mai multe limbi străine. În introducere, dsa lămărește originea, natura și proprietățile dogmei, precizând toate diferențierile cu privire la înțelesul bisericesc al dogmelor.

Problema dezvoltării dogmatice d. Dr. Petru Rezuș o tratează, folosind atât metoda teoretică — a priori, — plecând de la ceea ce sfânta Biserică ortodoxă învață asupra imutabilității substanțiale a dogmei, cât și metoda istorică a posteriori — adunând rezultatele pe care le oferă un studiu atent al faptelor. „Dezvoltarea dogmatică nu atinge nici hotărârile sfintelor sinoade ecumenice în mărturisirile lor de credințe, după cum nici autoritatea sinoadelor ecumenice ulterioare nu au intrat în oștilități cu autoritatea sinoadelor precedente. În chestiuni de dogmă nu există coliziuni: însași dezvoltarea dogmatică opunându-se adevărul divin revelat fiind conținut fără schimbarea sa substanțială de dezvoltările ulterioare. Istoria dogmelor ne dovedește aceasta cu prisosință prin calea dezvoltării fiecărei dogme în parte, iar sinodologia prin istoricul fiecărui sinod. De la înființarea Bisericii pe cruce de Domnul nostru Iisus Hristos și până la prima expunere cunoscută a credinței, în simbolul apostolic, care cuprindea în liniamente generale cele mai principale dogme, nu avem știri de existența altor dogme”. (p 30).

Problema dezvoltării dogmatice în decursul timpurilor, este cuprinsă în următoarele capitole: Sfânta Scriptură a Noului Testament, Timpul patristic, Sfinții părinți ai primelor trei secole și ai secolelor IV și V, mărturiile sinoadelor ecumenice și particulare, Catolicismul și teoriile sale de dezvoltare dogmatică: Școlasticismul Dogmatic; modernismul dogmatic: A. Loisy G. Tyrell; Protestantismul și dezvoltare dogmatică. Partea a II-a cuprinde: Dezvoltarea dogmatică

ortodoxă: Caracterul dezvoltării dogmatice, dela implicit la explicit, factorii dezvoltării dogmatice. Teologumenele sau părerile teologice (opiniones theologice).

După expunerile amănunțite ale acestor capitole de seamă, d-l Dr. P. Rezuș are un ultim capitol intitulat: „Reînnoirea dezvoltării dogmatice”. Felul în care este pusă problema și 'n deosebi concluziile ce se desprind la sfârșitul studiului d-lui prof. Dr. Petru Rezuș ne face să credem, că D-sa a atins latura actuală a unor probleme culturale bisericești contemporane, cari toate așteaptă o hotărâre din partea Bisericii noastre ortodoxe.

Problema reînnoirii dezvoltării dogmatice trebuie rezolvată afirmativ și definitiv. De sigur cu prudență.

D-l prof. Dr. Petru Rezuș și prin această lucrare dogmatică dă dovadă de muncă sârguitoare, academică — atât prin documentarea amplă, cât și prin noutatea problemei ce o tratează.

Prof. **Constantin Rudneanu**

Ș T I R I

Imbunătățirea relațiilor româno-maghiare.

Războiul care a izbucnit acum o lună și jumătate a deschis ochii vecinului nostru dela apus, convingându-l să adopte o atitudine mai prietenoasă față de România. Dealtfel normalizarea raporturilor dintre statele din bazinul Dunărean, ba chiar strângerea acestor raporturi o cer însași interesele mai înalte europene, deasupra intereselor țărilor cari trăesc în acest bazin.

Tactică sectară — sau: nu sunt oare unii sectari de-a dreptul criminali? Intr'una din comunele noastre, iată cum procedează sectarii nazarineni. Intră într'o familie ortodoxă o noră sectară. Când se naște copilul, natural, familia așteaptă ca să fie botezat. Nora însă preferă să nu-și alăpteze copilul, lăsându-l să moară, decât să-l boteze. Sunt atunci nazarineni criminali sau nu?

Libel de bancă pierdut. Păr. Mihail Copăcean din Tisovița ne roagă să întrebăm On. Oficii Parohiale dacă nu cumva din eroare au primit un Libel eliberat de Banca Poporală suc. Eșelnița, având Nrul 75 cu starea de 7700 Lei? În cazul că se găsește, se poate trimite numitului preot sau la redacția foii noastre.

Date. Unele Oficii Parohiale din protopopiatul Boșei nu ni-au comunicat datele referitoare la numărul populației pe confesiuni. Aceste date e bine să fie trimise pe adresa secției culturale a Consiliului nostru eparhial.

CONCURS.

Nr. 4996 Sc. 1939

Pentru ajutorarea elevilor săraci și cu purtare bună, deoparte, precum și pentru a stimula interesul acestora pentru școala de cântăreți se publică concurs cu termenul până la 30 Octombrie a. c. pentru două semiburse pe seama elevilor doritori a se înscrie în școala de cântăreți bisericești.

Condițiile sunt cele generale, pentru primirea în școală cu adaosul că este a se produce și certificat de paupertate în vederea obținerii semiburselor.

Semibursele se dau în forma întreținerii la internat.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 7 Octombrie 1939

Episcopul :

Consilier referent :

† **VASILE****Nicolae Cornean.****Concurs**

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3166 B din 1939 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru postul de paroh la parohia vacantă de **clasa I-a din Iablanița** protopresbiteratul Mehadiei devenită vacantă prin trecerea la pensie a preotului Gh. Tătuca.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 64. jugăre așa cum se află în natură.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Casă parohială nefiind, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii dn clasa I precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului Diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. roml din Iablanița prin Prea Onor. Oficiu Protopresbiteral a. Mehadiei.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea Onor. Domn Protopresbiter tractual în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Iablanița din ședința consiliului parohial ținută la 30 Iulie 1939.

Președinte, 3—3
Preot *Traian Nemoianu*
adm. parohial.

Secretar,
Isac Hațegan.

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3179 B ex. 1939 din 20 Mai se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia de clasa III din comuna **Rugi** protopresbiteratul Caransebeș devenită vacantă prin pensionarea preotului Petru Suru.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 33 jugh. așa cum se află în natură.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Casă parohială și un intravilan în stare bună.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificațiunea recerută pentru parohii de clasa III-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului Diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Rugi prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Caransebeș.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vr'o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nici decum în ziua de alegere.

Rugi, din ședința consiliului parohial ținut la 20 August 1939.

Președinte,
Ilie Mihut
adm. parohial.

Secretar,
Gh. Chesnoin.

Nr. 425 ex. 1939.

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

Dat în Caransebeș la 26 August 1939.

Preot *Isaia Suru*
adm. protopopesc.

3—3

Nr. 40 par. 1939.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3162 B/1939 din 20 Mai a. c. se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru postul de preot la parohia I de clasa II-a din comuna **Doclin**, protopopiatul Boșei-montane, devenită vacantă prin pensionarea pentru limită de vârstă a preotului Pavel Drăgan.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 45 jughere și anume 30 jughere în locul numit „Dumbrăvița” și 15 jughere în locul numit „La Culme”.
2. Venitele stolare uzitate.
3. Casa parohială cu grădină și cu supraedificatele economice necesare.
4. Un intravilan — grădină în estensiune de 800 stânjeni².

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datoriile preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare

Duminecă și sărbători și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificarea cerută pentru parohii de clasa II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Domnului Episcop diecezan, să-și înainteze cererile, adresate Consiliului parohial ort. român din Doclin, prin Prea Onoratul Oficiu protopopesc al Bocșei-montane.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Doclin, din ședința consiliului parohial ținută la 30 Iulie 1939.

Președinte, L. S. Secretar,
Pr. Pavel Drăgan Indescifrabil.

În conțelegere cu Oficiul protopopesc.

Dr. Iosif Ieremia
protopresbiter.

Nr. 5055 B ex 1939.

Acest concurs se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B ridicat și la valoare de concluz sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914, precum și avându-se în vedere deciziunea Consistorului metropolitan Nr. 258/1928 din 13 Noembrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii proțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 15 Septembrie 1939.

Episcopul:
† VASILE

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3171 din 20 Mai 1939, se publică concurs cu termen de 30 de zile, de la prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de paroh de parohia I-a vacantă din **Oravița-română** protopresbiteratul Oraviței.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 31 jughere.
2. Birul parohial uzitat.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casă parohială cu grădină.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele proțești și pastorale, a predica în fiecare Duminecă și sărbători și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație. Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificarea cerută, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Oravița-română prin Prea On. oficiu protopresbiter al Oraviței.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare însă nici decum în ziua de alegere.

Oravița-română, din ședința consiliului parohial ținută la 16 Iulie 1939.

Președinte, 3—3 Secretar,
Pr. Cornel Jurca Moise Cernescu.

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

La „Librăria Diecezană”

din Caransebeș, se află de vânzare:

Smirnă kgr. á 220 lei.
Tămâie (lacrimă) „ „ 200 „

Librăria Diecezană Caransebeș

are spre vânzare, cu prețuri avantajoase, următoarele tablouri în color:

Bunele deprinderi

tablouri intuitive cu scene captivante privind educația sufletească a copilului, executate artistic, dimensiunea 75×100 cm în color:

1. Rugăciunea de seară.— 2. Când doi se ceartă al treilea câștigă.— 3. Infrunțați ispita.— 4. Medicul la patul copilului bolnav.— 5. Băiețelul curajos.— 6. Mămica este bolnavă.— 7. Fetița cu suflet bun.— 8. Nu chinuiți animalele.— 9. Frățiorul doarme.— 10. Nepoțelul citește bunichii.— 11. Spălatul de dimineață.— 12. Nu fi lacom.— 13. Restituți obiectele găsite.— 14. Iubiți animalele.— 15. Buna înțelegere între frați.— 16. Pe mormântul fiului mort pentru patrie.— 17. Nu ascundeți greșelile.— 18. Ajutați-vă părinții.—

Prețul unui tablou este: simplu Lei 130 cartonat Lei 195.—

Vechiul și Noul Testament

32 tablouri religioase intuitive pentru școlarele primare, în execuție artistică după originalele maestrului E. Pessler, dim. 32×42 cm. colecțiunea completă cartonată lei 2600.—

Tablouri religioase intuitive

Vechiul și Noul Testament, cartonate, colorate, fiecare tablou în mărimea de 24×30 cm., seria completă de 60 tablouri lei 1800.—